

پولوس حواریئن روملار یازدیغی نامه

۱ کی، بلکه بئر دفة تارینین ائرادهسی ائن سئزن یانیزا گلمه یه یولوم دوشسون. ۱۱ چونکی سئزی گؤرمه یی چوخ آرزولاییرام إله کی، سئزی قوؤتلندئرمک اوچون سئزه روحانی بئر عطا یتئرم. ۱۲ یعنی، هم سئز و هم من بئریئرئمئزن ائمانی ائن تشوئق اولوناق. ۱۳ ای قارداشلار! بئخبر اولماغیزی ائسته مئرم کی، دفة لر ائن یانیزا گلمک نئیتئنده اولدوم کی، منئم سئزن آرازدا دا، قیری یهودئلرئن آراسیندا اولدوغی کئمی بئر ثمره اولسون. آما ائندئیه جک هر دفة بئر شی منئم یولوما مانع اولدی.

۱۴ من، هم یونانیلار، هم ده مدنئیتسئزلره، هم حکمئلره، هم ده جاهئلره بورجولوام. ۱۵ بونا گؤره دئر کی، من رومدا یاشایان سئزلره ده وار-گوجوم ائن ائنجئل بیئلدرمه یه جان آتیرام.

۱۶ من ائنجئلدن اوتانمیرام. چونکی او، ائمان گئئن هر کسئن خئلاصی اوچون تارینین قوؤقی دئر؛ اول یهودئنن، سورا دا قیری یهودئنن. ۱۷ چونکی ائنجئلده تارینین عدالتی ائماندان ائمانا آشکار اولونور: نجه کی، یازیلیب: «صالح آدام ائمان ائنان یاشایاجاق.»

تارینین قضبی

۱۸ تارینین قضبی گؤیدن ائنسانلارین بوتون تارسیزلیق و حاقسیزلیغینین ضئدئنه آشکار اولور کی، حاقسیزلیق ائنان حقیقته مانع اولورلار. ۱۹ چونکی تاری حاقیندا او شیلر

۱ پولوسدان، مسئح عئسانین قوی، کی حواری اولماغا دعوت اولونوب و تارینین ائنجئلنی یایماق اوچون سچئلئب؛ ۲ اله او ائنجئل کی، تاری اولدن اؤز پیغمبرلری واسئطه سی ائن موقدس یازیلاردا وعده ورمئشدی. ۳ اؤز اوغلی حاقیندا کی، جئسمه گؤره داوود پادشاهین نسلئندن آنادان اولدی ۴ و قودوسئیت روحونا گؤره، اؤلوردن دئرئلمه یی ائن، تارینین اوغلی اولدوغی قوؤت ائن اعلان اولوندی، یعنی ربئمئر عئسا مسئح. ۵ بئر اونون واسئطه سی ائن فیض و حواریئلیه نایئل اولدوق کی، اونون آدی اوچون، ائنسانلاری بوتون خالقلاردان، ائماندان گلن اطاعته گئئرک. ۶ و سئز ده، عئسا مسئحن طرفئندن او دعوت اولونان ائنسانلارین آراسینداسیز.

۷ تارینین روم شهرئنده اولان و موقدسلئیه دعوت اولونان بوتون سودئکلرئنه:

آتامیز تاریدان و رب عئسا مسئحدن سئزه فیض و سالاماتلیق اولسون.

پولوسون روما گتمک آرزوسی

۸ اؤلن، هامیز اوچون عئسا مسئحن واسئطه سی ائن تاریم شوکور الهیئر کی، ائمانیز بوتون دونیادا اعلان اولونور. ۹ او تاری کی، بوتون روحوم ائنان اوغلونون ائنجئلئنه خئدمت الهیئر، شاهئدئمئر کی، نجه دائم سئزی یادا گئئرئم. ۱۰ و دوعلاریمدا یالواریرام

ادبستز رفتارلار اله سئنلر. ^{۲۹} اولار هر جور حاقسيزليق، عئقتسئزلئك، پئسلئك، طاماح، و كئن ائنن دولدولار؛ حسد، آدام اؤلدورمك، دوشمنلئك، حئيله، و پئس نئيت ائنن دولوب داشديلار. قيبتيچي، ^{۳۰} بؤهتاچي، تاريidan نئفرت الهين، زور دئين، مغرور، فخر ساتان، پئس ائشئر ائختئراع الهين، آتا-آنايا ائطاعتسئز، ^{۳۱} آنلاماز، ائمانسيز، شفقتسئز و رحمستز دئئرلر. ^{۳۲} گرچي تارينين بويوردوقلاريني بئئلئر كي، بله ائشئر ائنن مشغول اولانلار اؤلومه لايئقدئرلر، نه فقط اؤزلى بله ائشئرلى اله يئرلر، بلكى بو ائشئرلى اله ين آداملارى دا تشوقت اله يئرلر.

تارى فرق قويماز

۲ پس سن اي اؤزگه لرى موحاكئمه يه چكن آدام، كئم اولورسان اول، هچ بئر عوزرون يوخدور، چونكى اؤزگه لرى موحاكئمه الهين واخت، اؤزونى ده محكوم اله يئرسن. اونا گوره كي، سن كي اؤزگه لرى موحاكئمه اله يئرسن، اؤزون ده همن ائشئرلى اله يئرسن. ^۲ و بئر بئئلئرئك كي، تارينين موحاكئمه سى بله ائشئرلى اله ينلر اوچون، حقيقت اساسى اوستونده دئر. ^۳ اي بله ائشئر ائنن مشغول اولانلارى محكوم اله يئب اؤزى ده همن ائشئرله عمل الهين آدام! مگر إله گومان اله يئرسن كي، تارينين موحاكئمه سئندن قاچا بئله جكسن؟ ^۴ يا دا اونون حدسئر مهربانليغي، تحمؤلونه، و صبرئلينئنه حقارت گؤزى ائنن باخيرسان؟ آنلاميرسان كي، تارينين مهربانليغي سنى تۆوبه يه آپارير؟

^۵ آما تارينين قضبئئن و عادئل موحاكئمه سئئنن ظاهر اؤلدوغى گونونده، برک و تۆوبه-اله مز اورهيئنه گوره اؤزون

كى، بئلمه يي مومكوندور، اولارا آشكاردير، اونا گوره كي، تارى اؤزى اولارا آشكار اله يئب. ^{۲۰} دونيانين خئلقتئندن برى اونون گؤزه گؤرونمه ين خصوصيئتلرى، يعنى ابدى قوؤتى و تارييلغي اونون ياراتديقلارى ائنن معلوم اولوب آچيقجا گؤرونور. بونا گوره ده، عوزدرلى يوخدور.

^{۲۱} چونكى تارييني تانبيان حالدا، نه اونا تارى كئنى عئزت وردئرلر، نه ده شوکور اله دئرلر. بلكى اؤز دوشونجه لرئنده باطل اولدولار؛ آنلاماز اوزكئرئنى ده قارانلىق بورودى. ^{۲۲} حئكمئتى اولدوقلاريني ائدئعا اله مك ائنن آخماق اولدولار ^{۲۳} و فانى اولمايان تارينين عئزتئنى، فانى اولان ائنسانا، قوشلارا، دؤرداياقلىلار و سورونلره بنزه ين بوتلر ائنن دئيشدئرلر.

^{۲۴} بو اوزدن، تارى، اولارين اوزكئرئنى شهوتلرى ائچئنده عئقتسئزلئيه تسلئم الهدى كي، اؤز آرالاريندا بدئلرئنى حؤرمتسئر اله سئنلر. ^{۲۵} اولار تارينين حقيقتئنى يالان ائنان دئيشدئرلر و خالئق عوضئنه مخلوقا پرستئش و عئبادت اله دئرلر. او تارى كي، ابده جك موبارك دئر. آمئن.

^{۲۶} بو سببدن، تارى اولارى رذئل هوسلرئنه تسلئم الهدى، حتا آروادلارى طبعى علاقه نى، قيرى طبعى علاقه ائنن دئيشدئرلر. ^{۲۷} اله بله، كئشئرله ده آرواد ائنان اولان علاقه دن آل چكئب، بئرئئرلرئنه اولان شهوت ائچئنده يانديلار؛ كئشئرلر كئشئرلر ائنن روسوايلىق اله يئب، اؤز بدئلرئنده رذئلئك لرئنه لايئق جزانى آلديلار.

^{۲۸} و اله اوجور كي اولار اوچون تارييني تانيماق ديرسئر ائدى، تارى دا اولارى ديرسئر دوشونجه لره تسلئم الهدى كي،

يهودئلر و شرئعت

۱۷ ائندى سن، اگر اؤزونی يهودی چاغیریرسان و شرئعته بل باغلايیب تارييا فخر الهیئرسن؛ ۱۸ اگر اونون ائزده سئی بئلب، شرئعتدن تعلیم آلدیغينا گۆره، لاپ بؤيوك دَيرلری تصدئق الهیئرسن؛ ۱۹-۲۰ اگر آرخاينسان کی، شرئعتده علمئن و حقیقتئن اساسینی تاپدیغينا گۆره، کورلارا بلدیچی، قارانلیقدا اولانلارا ائشيق، عاغیسیزلارا اوستاد و کۆرپه لره موعلئمسن، ۲۱ بس نه اوچون اؤزگه لره اؤیزدن حالدا، اؤزونه اؤیرتمئرسن؟ اوغورلاما ماغی اعلان الهیئب، اؤزون اوغورلايرسان؟ ۲۲ «زئنا الهمه» ددئئن حالدا، اؤزون زئنا الهیئرسن؟ بوتلردن نفرت الهدئئن حالدا، معبدلری سويورسان؟ ۲۳ شرئعته فخر الهين حالدا، اونی پوزوب تاريینی حؤرمتسئز الهیئرسن؟ ۲۴ نه کی، یازیلیب: «سئزن اوزوزدن قیری يهودئلر آراسیندا تاريین آدینا کوفر دئئلر.» ۲۵ ختنه نئن آنجاق او زامان دَیری وار کی، سن شرئعته عمل الیه سن؛ آما اگر سن شرئعتی پوزورسان، ختنه اولونما میس شرئعتن حؤکملرئی یرئنه یتئرسه، مگر او ختنه اولونموش ساییلماز؟! ۲۷ او آدام کی، جئسمن ختنه اولونما ییب آما شرئعتی یرئنه یتئرئر، سنی محکوم الیه جک؛ سن کی، موقدس یازیلارا و ختنه یه صاحب اولدوغون حالدا، شرئعتی پوزورسان.

اوچون قضب ییغیرسان. ۶ او تاری کی، هرکسه اؤز عمل لرئنه گۆره عوض وره جک؛ ۷ داوام ائنان یاخشیلیق الهیئب عئزت، حؤرمت و قیری فانی شیلری آختارانلارا ابدی حیات، ۸ آما اؤز منفعت لرئی گودنلره، حقیقته باش ایمه یئب حاقسیزلیقدان اطاعت الهینلره، قضب و حئرس. ۹ پئسلئک الهین هر آداما دارلیق و ذلل لئک؛ اول يهودئی، سورا دا قیری يهودئی. ۱۰ آما یاخشیلیق الهین هر آداما عئزت، حؤرمت و باریش؛ اول يهودئی، سورا دا قیری يهودئی. ۱۱ چونکی تاری ائنسانلار آراسیندا فرق قویماز. ۱۲ شرئعتی بئلمه دن گونا الهینلرئن هامیسی شرئعتسئز ده هلاک اولاجاقلار. شرئعتی بئلن حالدا گونا الهینلرئن ده هامیسی شرئعت ائن موحاکنمه اولوناجاقلار. ۱۳ چونکی تاريین نظرئنده شرئعتی ائشندلر یوخ، اونا عمل الهینلر صالح ساییلرلار. ۱۴ دوغرو دان دا، قیری يهودئلرئن کی شرئعتی یوخدور، طبعئت اوزوندن شرئعت حؤکملرئی یرئنه یتئرئرلر، گرچی اولار دا شرئعت یوخدور، آما اؤزلی اؤزلرئنه شرئعتدئرلر. ۱۵ اولار بونون ائنان گؤرسدئرلر کی، شرئعتن طلب الهدئکلری اولارین اوزکئرئنده یازیلیب. وئجدانلاری بونا شاهئدئر و فنکئرلری گاه اولارا ائتئهام وورور، گاه دا اولاردان دئفاع الهئر. ۱۶ بو او گون اولاجاق کی، منئم اعلان الهدئئم ائنجئلره گۆره، تاری، عئسا مستحن و اسئطه سی ائن ائنسانلارین گئزلی ائشلرئی موحاکنمه الیه جک.

اڏڏعا الهیئرلر کی، بئر بله دیئرک. بله
آداملارین محکوم اولماسی داها دا حاقدير.

هچ کئم صالح دیئل

۹ بس نه دئیک؟ آیا بئر یهودئر آیریلاریندان
باشیق؟ اصلا. چونکی آرتیق ثابئت الهدئک
کی، هم یهودئرلر، هم ده قیری یهودئرلر هامیسی
گونه آلتیندا دیرلار. ۱۰ نجه کی، یازیلیب دا:

«صالح اولان هچ کس یوخ، بئر نفر بله؛
۱۱ آنلایان بئری یوخ،

تارینی آختاران بئری یوخ.

۱۲ هامیسی آزیلار،

بئرلئکده فایدا سیز اولوبلار.

یاخشلیق الهین هچ کس یوخ،

بئر نفر بله.»

۱۳ «بوغازلاری آجیق قیبردئر؛

دئلری حئله ائشله دئر،

«دوداقلارینین آلتیندا افعی زهری وار.

۱۴ «آغیزلاری لعنت و آجی سؤزلر

ائئن دولودور.»

۱۵ «آیاقلاری قان تۆکمک اوچون تله سئر؛

۱۶ یوللاریندا وئرالنلیق و فلاکت وار،

۱۷ و باریش یولونی تانیما ییلار.

۱۸ «گؤزلری قاباغیندا تارینین قورخوسی

یوخدور.»

۱۹ بئر بئلئرک کی، شرئعته دیئل هر شی،

شرئعتن حاکمئیتی آلتیندا اولانلار دیئلر

کی، هر آغیز باغلانسین و بوتون دونیا

تارییا حساب ورمه لی اولسون. ۲۰ بله ده

شرئعتن طلب الهدئکلرئی یرئنه یتئرک ائئن

هچ بئر ائئسان تارینین نظرئنده تبرعه اول

بئلمز؛ چونکی گوناھین نه اولدوغی شرئعتن

سایه سئنده درک اولونور.

۲۸ چونکی ظاهرئی یهودی اولان یهودی
دیئل، ظاهرده، جئسمده ختنه اولونان
دا ختنه لی دیئل. ۲۹ خیر، ائچدن یهودی
اولان یهودی دئر؛ ختنه ده اوره یئن ختنه
اولونماسی دیر کی، او دا موقدس یازیلار ائئان
یوخ، روحون وسئله سی ائئن اولور. بله بئر
آدامین تعریفی ده ائئساندان یوخ، تاریداندیر.

تارییا اعتئاد اله مک اولار

۳ بو حالدا یهودی اولماغین نه فایدا سی وار
و یا ختنه نئن نه ارزئشی وار؟ ۲ هر طرفدن

باخسان، چوخدور. هر شیدن اول بو کی،
تارینین سؤزلری اولارا امانت وئرلئب.

۳ اگر اولاردان بعضیسی ائمان گئئرمه دئلر،

او زامان نه اولور؟ مگر اولارین ائمان سیزلیغی

تارینین وفادارلیغینی باطلل ائیه بئلر؟ ۴ اصلا!

بوتون ائئسانلار یالانچی اولسالار دا، تاری اؤز

سؤزونه وفالی قالاجاق. نجه کی، یازیلیب دا:

«اله کی، سؤزلرئنده حاقلی چیخاسان،

و موحاکنمه اله دئئئن زامان داعوائی

قازاناسان.»

۵ آما اگر بئرئم حاق سیزلیغیمیز تارینین صالح

اولدوغونی داها چوخ آشکارا چیخاردیر، بونا

نه دئییه بئلئرک؟ تاری ظالئم دئر کی بئر

قضبله نئر؟ ائئسانلارین دوشوندوی کئمی

دانیشیرام. ۶ یقئن کی، یوخ! اگر بله اولسا، او

زامان تاری دونیانی نجه موحاکنمه ائیه بئلر؟

۷ چونکی اگر منئم یالانیم تارینین حقیقئتنی و

اونون جلالینی داها چوخ آشکارا چیخاردیر،

بس نه اوچون من حله ده بئر گوناھکار

کئمی گرک موحاکنمه اولونام؟ ۸ و نه اوچون

دمه یک: «گلئن پئسلئک الهیک کی، یاخشلیق

گلئن»، نجه کی بعضئلری بئر افئئترا آتیب

ائمان و صالحلئک

۲۱ آما ائندی تارینین صالحلئی ظاهر اولوب کی، شرئعته باغلی دیئل و بونا هم شرئعت، هم ده پیغمبرلر شهادت ورئرلر. ۲۲ تاریدان گلن بو صالحلئک عئسا مسئحه اولان ائمان واسئطه سی ائن بوتون اونا ائمان گئئرلره ورئلر. ائسانلار آراسیندا هچ فرق یوخدور. ۲۳ چونکی هامی گونا الهینب و تارینین جلالیندان محروم قالیب. ۲۴ و اونون فیضی ائن مسح عئسانین طرفئندن گلن نئجات واسئطه سی ائن بو صالحلئی بئر هدئیته کئمی آلیرلار. ۲۵ تاری اونون قانیندا اولان ائمان واسئطه سی ائن اونی قاباقجadan کفار قوربانی تعین الهدی. بونی اونون اوچون الهدی کی، عدالتنی گؤرسدسن، چونکی تاری اؤز صبرئنده قابقجا اولونان گوناھلار اوستونه گؤز بوموشدی. ۲۶ بونی اونون اوچون الهدی کی، ائندئکی زاماندا عدالتنی ظاهر الهسن، اله کی، اؤزی صالح قالسین و عئسایا ائمان گئئرهنی صالح سایسین.

۲۷ بله ده نهیه فخر الئیه بئلرئک؟ هچ بئر شیه! هانسی اوصولا گؤره؟ شرئعتی برئنه یئرئمک اوصولا گؤره؟ خیر! آنجاق ائمان اوصولونا گؤره. ۲۸ چونکی ائناندیغیمیز بودور کی، ائسان شرئعتی برئنه یئرئمک ائن یوخ، ائمان واسئطه سی ائن صالح سایلیر. ۲۹ مگر تاری فقط یهودئلرن تاریمی دیر؟ مگر قیری یهودئلرن ده تاریمی دیئل؟ البتّه کی، قیری یهودئلرن ده تاریمی دیر. ۳۰ چونکی آنجاق بئر تاری وار و او هم ختنه اولونانلاری، هم ده ختنه اولونمایانلاری ائمان واسئطه سی ائن صالح سایاجاق. ۳۱ بله ده آیا بئر

ائمان ائنان شرئعتی باطل الهیئرئک؟ اصلا! عکسنه، اونی مؤحکمله دئرئک.

ائبراهئمئن ائمانی

۴ بس جئسمانی آتامیز ائبراهئم حاقیندا نه دئیک؟ او، نه تاپدی؟ ۲ اگر ائبراهئم اؤز عمل لری ائن صالح سایلیدیدی، فخر الهمه به بئر شی وار؛ آما تارینین حوزوروندا یوخ. ۳ موقدس یازی نه دیر؟ «ائبراهئم تاریا ائمان گئتردی، بو دا اونا صالحلئک سایلیدی.»

۴ ائشله یین بئر آدامین اوچرتی اونا هدئیّه سایلیماز، بو اونون حاقی دیر. ۵ آما ائشله مه یین بئر آدام کی، پئس آداملاری صالح سایانا ائمان گئرئر، ائمانی اونا صالحلئک سایلیر. ۶ نهجه کی، داوود دا او آدامین بختورلئیندن دانیشیر کی، تاری اونون عملئنه باخمادان، اونی صالح سایلیر.

۷ «خوش او آداملارین حالینا کی،

عوصیانلاری باغیشلانیر،

گوناھلاری عفو اولونور.

۸ خوش او آدامین حالینا کی، رب اونون

گوناھینی حسابا گئرئمز.»

۹ آیا بو بختورلئک فقط ختنه اولونانلارادیر، یوخسا ختنه اولونمایانلارا دا عایدیدیر؟ چونکی دئرئک کی، ائبراهئمئن ائمانی اونا صالحلئک سایلیدی. ۱۰ نه شرایطه سایلیدی؟ ختنه اولاندان سورا ائدی، یوخسا قابق؟ ختنه اولاندان سورا یوخ، قابق ائدی. ۱۱ و ختنه نئن علامتنی آلدی، ائماندان گلن صالحلئین مؤهورونی کی، ختنه اولونمیشدان دا وار ائدی، إله کی، او، بوتون او آداملارین دا آتاسی اولسون کی،

قیصیرلیغینا اهمئیت ورمه‌دی. ۲۰ ائبراهئم تارینین وعده‌سئنه ائمانسیزلیق ائنان شک اله‌مه‌دی، بلکی ائمانیندا مؤحکم اولوب تارینی جلال وردی. ۲۱ او آرخایین ائدی کی، تاری، وردئی وعده‌نی یرئنه یتئرمه‌یه قالدردئر. ۲۲ بونا گۆره ده، ائمانی اونا صالح‌لئک ساییلدی. ۲۳ «صالح‌لئک ساییلدی» سۆزلری آنجاق اونون اوچون یازیلما‌دی، ۲۴ بئزم اوچون ده یازیلدی کی، تاری بئزه صالح‌لئک سایاجاق؛ بئزه ده کی، رېئمئز عئسانی اؤلوردن دئرئلده‌نه ائمان گئئرمئشئک؛ ۲۵ اله او عئسا کی، بئزم گونا‌ه‌لاریمیزدان اؤتری اؤلومه تسلئم اولوندی و بئزم صالح ساییلما‌غیمیز اوچون دئرئلدئلدی.

تاری ائنن باریشماق

۵ بله ده ائمان واسئطه‌سی ائنن صالح ساییلدیغیمیز اوچون، رېئمئز عئسا مسئح واسئطه‌سی ائنن تاری ائنن باریشیمیز وار. ۲ اله اونون واسئطه‌سی ائنن ده ائچئنده دوردوغوموز بو فیضی ائمان ائنان آله گئئردئک و تارینین جلالینین اومئدئنه فخر اله‌یئرئک. ۳ و آنجاق بو قدر یوخ، موصئتلرده ده فخر اله‌یئرئک، چونکی بئئرئک کی، موصئبت تحمؤل یارادار، ۴ تحمؤل شخصئیت، شخصئیت ده اومئد ۵ و اومئد اوتاندیرماز؛ چونکی تارینین محبئی بئزه وئرئن موقدس روحون واسئطه‌سی ائنن اورکئرئمزه تۆکولوب.

۶ چونکی بئر حله ضعیف اولاندا، مسئح موعین زاماندا گونا‌ه‌کارلار یولوندا اؤلدی. ۷ صالح بئر آدمین عوضئنده بئرئئن اؤلمه‌سی چئن باش وئرر؛ گرچی مومکون دور بئرئنده بو شهامت اولای کی جانینی یاخشی بئر

ختنه اولونما‌دیقلاری حالدا ائمان گئئرئرلر کی، اولار دا صالح ساییلسینلار. ۱۲ بله ده آتامیز ائبراهئم ختنه اهلئنه ده آتا دیر، یعنی نه فقط اولارا کی ختنه اولوبلار بلکی اولارا دا کی، ائمان یولوندا یرئئرلر. اله او یول کی بئزم آتامیز ائبراهئم ده ختنه اولونما‌سیندان قابق یرئئریدی.

۱۳ شرئعتن واسئطه‌سی ائنن دیئلدی کی، ائبراهئم و اونون نسلئنه دونیانی مئراث آلا‌جاق‌لاری وعده وئرئلدی، بلکه بو اونون اوچون ائدی کی، ائمان واسئطه‌سی ائنن صالح ساییلدی‌لار. ۱۴ چونکی اگر شرئعت ائنن یاشایانلار وارئن اولسالار، ائمان بوش اولار، وعده ده باطل! ۱۵ بونا گۆره کی شرئعت تارینین قصبئنی گئئرئر؛ آما شرئعت اولمایان یرده، اوئی آیاق آلتینا قویان دا اولماز.

۱۶ بونون اوچون ده، وعده ائمان واسئطه‌سی ائنن گلر اله کی، اونون فیضی اوستونده اولسون و ائبراهئم پیغمبرئن بوتون نسلئنی بوروبسون؛ یعنی نه فقط شرئعت طرفدارلارینا، بلکی اولارا دا کی ائبراهئمن ائمانیندا شرئک دئرلر، اله او ائبراهئم کی هامیمیزین آتاسی دیر. ۱۷ نه‌جه کی، یازیلیب؛ «سنی بئر چوخ خالقلارین آتاسی اله‌دئم.» و تارینین حوزوروندا دا اله دئر، او تاری کی ائبراهئم اونا ائناندی، او کی، اؤلورله حیات وئرر و اولمایان شیلری وارلیغا چاغیریر.

۱۸ اومئد اصلا یوخ اولاندا، ائبراهئم اومئد ائنن ائمان گئئریدی و بله ده بئر چوخ خالقلارین آتاسی اولدی، نه‌جه کی، اونا دیئلئمئش‌دی ده کی، «سنن نسلئن بله اولاجاق.» ۱۹ او ائمانیندا ضعیف‌له‌مه‌دی و اوزونون تخمئنن یوز یاشلی بدنئنن اؤلوموش کئمی اولدوغونا اهمئیت ورمه‌دی، سارانین دا بطنئنن

چوخ تقصیرلردن سورا گلن هدئیّه، صالحلنک گئئردی. ^{۱۷} چونکی اگر اؤلوم بئر تک آدامین تقصیری اوزوندن، او تک آدامین واسطهسی ائنن حؤکمرانلیق إله دی، بس نه قدر چوخ او آداملار کی، تارینین بول فیضئی و صالحلنک هدئیّهسئی قبول الهیئرلر، او تک بئر آدام، یعنی عئسا مستحئن واسطهسی ائنن حیاتدا حؤکمرانلیق الیه جکلر.

^{۱۸} دمهلی، بئر گوناھ اوزوندن نجه بوتون ائنسانلار محکومئیت گلدی، إله اوجور ده، بئر صالح عمل اوزوندن بوتون ائنسانلار حیات صالحلیی گلدی. ^{۱۹} چونکی نجه بئر نفرئن ائطاعتسئزلیی بئر چوخلارینی گوناھکار اله دی، إله اوجور ده، تک بئر نفرئن ائطاعتی سایه سئنده بئر چوخلاری صالح سایلاجاقلار. ^{۲۰} شریعت آرایا گئردی کی، گوناھ

چوخالسن؛ آما گوناھ چوخالان یرده تارینین فیضی لاپ دا چوخالدی. ^{۲۱} إله کی، گوناھ اؤلوم ائنن حؤکمرانلیق اله دیی کئمی، فیض ده ریتئمئر عئسا مستحئن واسطهسی ائنن، صالحلئین واسطهسی ائنن ابدی حیات ورمک اوچون حؤکمرانلیق اله سئن.

گوناها اؤلوموش و مستحه دئری

بس نه دئیک؟ إله بله گوناھ اله یک کی، تارینین فیضی چوخالسن؟ ^۲ اصلا! بئر کی، گوناها اؤلدوک، آرتیق اوندا نجه یاشایا بئله رئک؟ ^۳ مگر بئلمئرسئر کی، بئرئم هامیمیز کی، مستح عئسادا تعمئد قوسلی اولونموشوق، اونون اؤلومونده تعمئد اولونموشوق؟ ^۴ بونا گؤره ده، اونون اؤلومونده تعمئد اولونماق ائنن بئر ده اونونان برابر دفن اولونموشوق؛ إله کی، نجه مستح آتانین جلالینین واسطهسی ائنن

آدامین عوضئنده وره. ^۸ آما تاری بئر اولان محبتئی بونون ائنن ثابت الهیئر کی، بئر حله گوناھکار اولاندا، مستح بئرئم عوضئمئرده اؤلدی. ^۹ ائنندی کی، اونون قانی ائنن صالح سایلمیشیق، بس نه قدر آرتیق اونون واسطهسی ائنن ده تارینین قضیئندن نجات تاپاجاغیق. ^{۱۰} چونکی اگر بئر تارینین دوشمنی اولان حالدا، اونون اوغلونون اؤلمهسی ائنن تاری ائنن باریشدیق، بس نه قدر داها چوخ، باریشمیش اولان حالدا اونون حیاتی ائنن نجات تاپاجاغیق. ^{۱۱} نه فقط بو، بلکی بئر تاریدا ریتئمئر عئسا مستحئن واسطهسی ائنن فخر الهیئرئک کی، ائنندی اونون واسطهسی ائنن باریشیغا نایئل اولموشوق.

اؤلوم و حیات

^{۱۲} بونا گؤره، نجه کی، گوناھ تک بئر آدامین واسطهسی ائنن و اؤلوم ده گوناھین واسطهسی ائنن دونیایا گئردی، إله اوجور ده اؤلوم بوتون ائنسانلار گلدی، چونکی هامی گوناھ الهیئب. ^{۱۳} شریعتدن قاباق دا دونیادا گوناھ وار ائدی، آما شریعت اولمایان یرده گوناھ حسابا گلمز. ^{۱۴} آما آدمدن موسایا قدر اؤلوم هامییا حؤکمرانلیق اله دی، حتا اولار دا کی، آدمئن گوناھینا بئر بئر گوناھ اله مه دئلر. آدم او گله جک آدامین شکئلی ائدی.

^{۱۵} آما تارینین عوضسئر هدئیّهسی، تقصئر کئمی دئیل. چونکی اگر بئر نفرئن تقصیری اوزوندن چوخ آدام اؤلدولر، تارینین فیضی و تک بئر آدامین، یعنی عئسا مستحئن فیضی ائنن ورئلن هدئیّه، بئر چوخلارینا داها دا چوخ ورئلدی. ^{۱۶} تارینین هدئیّهسی او تک بئر نفرئن گوناھینین نتئجهسی کئمی دئیل: بئر گوناھدان سورا گلن حؤکم محکومئیت گئردی، آما

الەين قوللار كئىمى، اۋزوزى كئىمە تسلىم
ئىيەسىز اونون قوللاريسىز؟ ائىستر اۋلوم
گئىرن گوناها اولسون، ائىستر صالحلىك گئىرن
ائطاعته. ۱۷ آما تارىيا شوکور اولسون كى،
اول گوناھين قوللارى اولدوغوز حالدا، او
تعلئمدن اوزكدن ائطاعت الە دئز كى، اۋزوزى
اونا تسلىم الەدئز. ۱۸ و گوناھدان آزاد اولوب،
صالحلىئىن قولى اولوبسوز.

۱۹ جئسمانى طبعئىئىن ضغفلئى اوزوندن
ائىسانلارین دوشوندوبى كئىمى صۇحب
الەيئرم. نجه كى، عوضولرئزى قاباقجا
پئىسلىك و شرئعتسىزلىئە قول كئىمى تسلىم
الە مئشددز و نتئجەسى دە بو ائدى كى،
شرئعى داها چوخ آياق آلتينا قوياسىز. الە
اوجور دە ائندى عوضولرئزى صالحلىئە قول
كئىمى تسلىم الەيئىن كى، نتئجەسى دە سئىرن
موقدس اولماغىدیز. ۲۰ چونكى سئز گوناھين
قوللارى اولدوغوز زامان، صالحلىكدن آزاد
ايدئز. ۲۱ بس او زامان، او ائىشلردن اۋترى كى،
ائندى اولاردان اوتابىرسىز، نه ثمرئز اولدى؟
چونكى اولارین آخىرى اۋلومدور. ۲۲ آما ائندى
گوناھدان آزاد اولونوب، تارىيا قول اولدوغوز
اوچون آلدیغیز ثمرە موقدسلىكدئر، آخىرىز
دا ابدى حیات. ۲۳ چونكى گوناھين موزدى
اۋلومدور، آما تارىين ھدىئەسى رېئىمئز مستح
عئسادا ابدى حیاتدیر.

شرئعتدن آزاد اولماق

۷ ای قارداشلار، مگر بونی بئلمئرسئز-
شرئعى بئللرە دئرم - كى شرئعت آنجاق
آدام دئرى اولاندا اونون اوستونده حاکئمئىتى
وار؟ ۲ مثلىن، ارلى آرواد قانونا گۆره آرئنه او
زاماناچاق باغلى دیر كى، او، دئرى دئر؛ آما آرى
اۋلدوبى زامان، آرواد عقد قانونونان آزاددیر.

اۋلوردن دئرىلدى، بئز دە ھىمن جور حیاتین
تزلئىئىندە ياشايلاق.

۵ اگر اونون اۋلومونه بئزەر بئر اۋلومده
اونونان بئر اولموشوق، اونون دئرىلمەسئنه
بئزەر بئر دئرىلمەدە دە اونونان بئر اولجاغىق.
۶ بونی بئلىئىك كى، كۆھنە مئلىئىمئز اونونان
چارمىخا چكئلدى، الە كى، گوناھين بدنى
قوۋتدن دوشسون و آرتىق گوناها قول
اولمايلاق. ۷ چونكى اۋلموش آدام گوناھدان آزاد
اولوب.

۸ اگر مستح ائىن اۋلموشوك، اونونان
ياشاياچاغىمىزدا ائنانىرىق. ۹ بئر بئلىئىك دە
كى، مستح اۋلوردن دئرىلمئش اولدوغونا
گۆره، بئر داھا اۋلمەيەجك. اۋلوم دە اونون
اوستونه آرتىق حۆكمرانلىق الە مئىيەجك. ۱۰ او
كى، اۋلدى، بئر دفەلئىك گوناها اۋلدى؛ آما
ائندى ياشادىغى حياتى تارىيا ياشاير.

۱۱ بلە دە، سئز دە اۋزوزى گوناها اۋلى،
آما مستح عئسادا تارىيا دئرى ساين.
۱۲ پس قويمايىن كى، گوناھ سئىرن فانى
بدنئزە حۆكمرانلىق الە سئىن، الە كى، اونون
ھاوا-ھوسلرئندن ائطاعت ئىيەسئز.
۱۳ بدنئىرن عوضولرئنى دە پئىسلىك آلتلىرى
اولماق اوچون گوناها تسلىم الە مەيئىن. آما
اۋزوزى اۋلوردن دئرىلنلر كئىمى تارىيا و
بدنئىرن عوضولرئنى دە صالحلىك آلتلىرى
اولماق اوچون تارىيا تسلىم الەيئىن. ۱۴ گوناھ
سئزە حۆكمرانلىق الە مئىيەجك؛ چونكى سئز
شرئعت آلتىندا بوخ، فيض آلتىنداسىز.

صالحلىك قوللارى

۱۵ ائندى نه؟ شرئعتن حاکئمئىتى آلتىندا
بوخ، فيض آلتىندا اولدوغوموز اوچون گوناھ
الەيك؟ اصلا! ۱۶ مگر بئلمئرسئز كى، ائطاعت

شرئعت موقدسدر، حۆكم موقدس، صالح و ياخشىدير.

۱۳ پس آيا ياخشى اولان شى منه اۆلوم گئىردى؟ اصلا! گوناھ منه ياخشى شىئن واسطهسى ائىن اۆلوم بارا گئىردى، اله كى بله گوناھىن گوناھلىغى، معلوم اولو و شرئعت حۆكمونون طرئقئىنن گوناھىن پئىسلئى نهايت درجه ده تانىنا.

۱۴ بئر بئلىرئىك كى، شرئعت روحانىدئر؛ آما من جئسمانىيم، نۆكر كئى ده گوناھ سائىلميشام. ۱۵ چونكى نه الهديئىمى آنلاميرام؛ ائستهدئىئم شىي اله مئرم، آما نئفرت الهديئم اشى گوروروم. ۱۶ ائندى اكر ائستمهدئىئم اشى گوروروم، اوندا تصدئق الهيئرم كى، شرئعت ياخشىدير. ۱۷ بونا گۆره ده، اونا عمل الهين آرتيق من ديئل، منده اولان گوناھدير. ۱۸ بئلىرم كى، منده، يعنى جئسمئىمده ياخشى هئچ بئر شى ياشامير. چونكى ياخشى شى الهمهين ائستهي منده وار، آما اوني الهميه قادئر ديئل. ۱۹ چونكى ائستمهدئىئم ياخشى شىي اله مئرم، آما ائستمهدئىئم پئىس اشى گوروروم. ۲۰ آما اكر ائستمهدئىئم شىي الهيئرم، اوني الهين آرتيق من يوخ، منده اولان گوناھدير.

۲۱ پس بو قانونا يئئشئرم: ياخشىليق الهكم ائستهيىن حالدا، منده پئىسلئىك حاضيردير. ۲۲ چونكى ائچئىمدهكى وارليغيم تارينين شرئعتئىنن كف الهيئر، ۲۳ آما عوضولرئىمده آيرى رقم بئر قانون دا گوروروم كى، عاغليمن تصدئق الهديئى شرئعت ائىن موبارئزه الهيئر و عوضولرئىمده اولان گوناھىن شرئعتئىنن منى اسئر الهيئر. ۲۴ نه يازيق بئر آدامام من! اۆلومون بو بدنئىنن منى كئى

۳ بونا گۆره، اكر آرواد، آرى دئرى اولاندا، آيرى بئر آداما آره گئسه، زئىناكار چاغيريلار. آما اكر آرى اۆلسه، آرواد قانوندان آزاد اولور و آيرى بئر آداما آره گئىئى واخ زئىناكار اولمور. ۴ إله اوچور ده سئر ده قارداشلاريم، مسئحئىن بدنئىن واسطهسى ائىن شرئعته اۆلوبسوز كى، بئر آيرى سينيىكى اولاسيز، يعنى اۆلورلرئىن دئرئىلمئش اولان مسئحئىكى اولاسيز، إله كى، تارى اوچون ئمره گئىره سئر. ۵ چونكى بئر جئسمده باشاياندا، گوناھلى هاوا-هوسلر كى، شرئعتئىن واسطهسى ائىن آشكار اولموشدى، عوضولرئىمده فعال ائدى كى، اۆلوم اوچون ئمره گئىرك. ۶ اما ائندى، اسئر اۆلدوغوموز شرئعته اۆلوب، اوندان آزاد اولدوق، اله كى، يازيلى شرئعتئىن كۆهنه يولوندا يوخ، تارينين روحونون تزه يولوندا قوللوق الهيك.

گناه ائنان موبارئزه الهكم

۷ پس نه دئيك؟ مگر شرئعت گوناھدير؟ اصلا! شرئعت اولماسايدى، گوناھىن نه اولدوغونى بئلمزدئم. چونكى اكر شرئعت «طاماح اله مه» دمه سئدى، طاماحين نه اولدوغونى آنلامازديم. ۸ آما گوناھ فورصت تاپيب، بو حۆكمون واسطهسى ائىن منده جوربه جور طاماحى بارا گئىره؛ چونكى شرئعت اولماسا، گوناھ اۆلدور. ۹ بئر زامان شرئعتده اولماياندا، من دئرى ائدىئم، آما او حۆكم گلن واخ، گوناھ دئرئىلدى و من اۆلدم. ۱۰ بله ده او حۆكم كى، منه حيات گئىرمك اوچون ائدى، منه اۆلوم گئىردى. ۱۱ چونكى گوناھ او حۆكمون واسطهسى ائىن فورصت تاپيب منى آلدائدى و اونون منى اۆلدوردى. ۱۲ پس

اوزوندن اۆلۈدور، آما روحوز صالحلىك اوزوندن دئرى. ۱۱ اگر عىسانى اۆلۈردن دئرنلەننن روحى سئزده ياشاير، او زامان مسئحى اۆلۈردن دئرنلەنن، سئزنن ده فانى بدنلرئز، سئزده ياشايان اۆز روحى ائتن حيات ورەجك.

۱۲ بلە دە اى قارداشلار، بئز جئسمئمزە بورجلى دئئلك كى، جئسمئمزە گۆرە ياشايلاق. ۱۳ چونكى اگر جئسمە گۆرە ياشايسيز، اۆلرسئز، آما اگر جئسمئن عمللرنى روحون واسئطەسى ائتن اۆلدورەسئز، ياشايسيز. ۱۴ چونكى تارئينن روحى ائتن هئدايت اولونانلارن هاميسى تارئينن اوغوللارنى دىرلار. ۱۵ دوغرودان دا، قوللوق روحونى آلماييسيز كى، گئنه قورخى ائچئندە ياشايسيز، اوغوللوق روحونى آلبيسيز كى، اونون واسئطەسى ائتن «آبا، آتا» چاغيرىق. ۱۶ اله همن روح بئزم روحوموز ائنان شهادت ورئر كى، بئز تارئينن اۆلۈدلارنى يىق. ۱۷ ائندى اگر اونون اۆلۈدلارنى يىق، دمەلى اونون وارئرلرئك دە، تارئينن وارئرلرى و مسئحنن مئراث شرئكى. اگر دوغرودان اونون چكدئى عذابلارنىدا بئز دە شرئك اولوروق، بلە دە اونون جلالىندا دا شرئك اولاجاغىق.

گەجكە كى جلال

۱۸ بلە دوشونورم كى، چكدئئمئز ائندئكى عذابلار، بئزە ظاهئر اولاجاق جلال ائنان هج موقائىسەيە گلمز. ۱۹ چونكى خئلق تارئينن اوغوللارننن ظوهورونى بۇيوك بئر حسرت ائتن گۆزلەيئر. ۲۰ چونكى خئلق اۆز ائرادەسى ائتن يوخ، اونى تسلم اله يە نئن ائرادەسى ائتن چورومەيە تابع اولوب، بو اومئد ائتن كى، ۲۱ خئلق اۆزى دە چورومەيئن اسارتئندن

خئلاص الئيهجك؟ ۲۵ رَّبِّمُز عىسا مسئحن واسئطەسى ائتن تارىيا شوکور اله يئر! بلە دە، من اۆز عاغليم ائنان تارئينن شرئعتنن، آما جئسمانى طبعئتم ائتن گوناھين شرئعتنن قوللوق اله يئر.

روحدان گلن حيات

بونا گۆرە، ائندى مسئح عىسادا اولانلار ۸ هج بئر محكومئيت يوخدور. ۲ چونكى مسئح عىسادا اولان حيات روحون شرئعتى، منى گوناھ و اۆلومون شرئعتئندن آزاد الەدى. ۳ چونكى تارى بئزە او شىي الەدى كى، جئسم اوزوندن ضعئف اولان شرئعت اونى الئيه بئلمئردى: او اۆز اوغولنى گوناھلى جئسمە اوخشار، گوناھ اوچون قوربان گۆندرب، جئسمده اولان گوناھى محكوم الەدى كى، ۴ شرئعتن طلب الەدئكرى بئزە يئرئنه يتئشئن؛ بئز كى، جئسمە گۆرە يوخ، بلكى روحا گۆرە ياشايرىق.

۵ چونكى جئسمئن داليسىجا اولانلار فئكئرلرنى جئسمانى شيلرنن اوستونە قويوبلار، آما روحون داليسىجا اولانلار فئكئرلرنى روحانى شيلرنن اوستونە قويوبلار. ۶ جئسمئن اوستونە قويولان فئكئر اۆلۈمدور، آما روحون اوستونە قويولان فئكئر حيات و باريشدير. ۷ بونا گۆرە كى، جئسمئن اوستونە قويولان فئكئر تارىيا دوشمنچئلك اله يئر؛ چونكى تارئينن شرئعتنن تابع دئئل و اولاد بئلمز. ۸ جئسمە گۆرە دە ياشايانلار تارىيى راضى الئيه بئلمزلر.

۹ آما اگر تارئينن روحى سئزدهدئر، سئز جئسمده يوخ، روحداسيز. آما كئمدە مسئحن روحى يوخدور، او آدام مسئحه عاييد دئئل. ۱۰ آما اگر مسئح سئزدهدئر، بدنئز گوناھ

۳۱ اگر بله دئږ، بو شيلره نه دئيك؟ اگر تاري بئز ائښ دئږ، كئم بئزه ضئد دورار؟ ۳۲ او كي، اؤز اوغلونى قيميمايىب، بلكى اونى بئژم هاميميز اوچون تسلم الهدى، نجه اونونان برابر بوتون شيلرى بئزه احسان اله مئيهجك؟ ۳۳ تارينين سجدئكښنه كئم ائتتهام ووراجاق؟ اولارى صالح سايان تارى دير. ۳۴ محكوم الهين كئمدر؟ اؤلموش، اوسته لئك دئرلئمش اولان مستح عئسا. او كي، هم تارينين صاغيئدادير، هم ده بئژم اوچون شفاعت الهئږ. ۳۵ مستحئن محبتئندن بئزى كئم آيبرا بئلر؟ موصئبت؟ دارليق؟ عذاب؟ آجليق؟ لوتلوك؟ خطر يا قيلينج؟ ۳۶ نجه كي، يازليپ دا: «سنن خاطئرئن اوچون بوتون گون اؤلوم آلئنه وئرلئرئك، قصابليق قويونلارى كئمى ساييليريق.» ۳۷ يوخ، بوتون بولاردا بئز قالبب گئلردن باشيق، اونون واسئطهسى ائن كي بئزى سيوئر. ۳۸ چونكى يقئن بئلئرئم كي، نه اؤلوم، نه حيات، نه ملكر، نه رياستلر، نه ائندئكى، نه گلهجك شيلر، نه قودرئلر، ۳۹ نه اوجاليق، نه درئلئك، نه ده آيرى بئر مخلوق قادر اولاچاق كي، بئزى رَّبمئز مستح عئسادا اولان تارينين محبتئندن آيرسين.

تارينين سجدئكښى

۹ مسئحه حقتقى دئږم، يالان دانيشميرام؛ وئجدايم دا موقدس روحدا دئكښمئى تصدئق الهئږ. ۲ اوره يئمده بؤيوك بئر قم، دائمى بئر ائضطراب وار. ۳ چونكى آرزى الهردئم كي، قارداشلاييمين خاطئرئ اوچون كي جئسمن منئم هموطنلرئم دئرلر، لعنت اولونوم و مسئحدن اوزاقلاشيم. ۴ اولار ائسرائئل دئرلر و اوغوللوق، جلال،

آزاد اولاچاق و تارينين اؤولادلارينين شؤوكتلى آزادليغينا شرئك اولاچاق.

۲۲ چونكى بئلئرئك كي، بوتون خئلقت ائندئيه كئمى بئرلئكده ناله الهئب، دوغوم آغريسى چكئر. ۲۳ و آنجاق بو يوخ، بئز ده كي، روحون نوباريني آلميشيق، بئز اؤزوموز ده اؤز ائچئمئزده ناله الهئب، اوغوللوقا آليئماغى يعنى بدنئمئزن خئلصيني گؤزله بئرئك. ۲۴ چونكى بئز اومئد ائن نئجات تاپديق. آما گؤزه گؤرولن اومئد، اومئد ديئل. چونكى كئم گوردويى شيه اومئد باغلایار؟ ۲۵ آما اگر گورمه دئئمئز شيه اومئد باغلایاق، اونى صبر ائن گؤزله يئرئك.

۲۶ اله به ده روح بئزه ضعئفلئئمئزده كؤمك اله ر. چونكى بئز لازيم اولدوغى كئمى دوعا اله مهىي بئلمئرئك. آما روح اؤزى سؤز ائن، آنلا تيلماز ناله لر ائن بئژم اوچون شفاعت الهئږ. ۲۷ او كي اوركلرى تفتئش الهئږ، روحون نه دوشوندويونى بئلئر، چونكى روح تارينين ائزده سئنه گؤره موقدسلر اوچون شفاعت الهئږ.

مسئحه قالبب اولماق

۲۸ و بئلئرئك كي، تارى بوتون شيلرى، اونى سيوئلر اوچون و اونون هءدئنه گؤره دعوت اولونانلار اوچون اولارين خيئرئنه بئرلئكده ائشلهدئر. ۲۹ چونكى او، اولارى كي اؤلدن تانيميشدى، قاباقچادان موعئن الهمشدى ده كي، اوغلونون شكئنه دؤنسولر. إله كي، او، چوخلى قارداشلار آراسيندا، ائلك دوغولان اولسون. ۳۰ تارى كئملرى قاباقچادان موعئن الهمشدى، اولارى دا دعوت الهدى؛ دعوت اله دئبي آداملارى صالح سايدى؛ صالح سايدى آداملارى دا عزئلندئردي.

۱۶ بله ده بو ائٹسانین ائسته یئنه و یا اونون سعی الهه یئنه باغلی دیئل، بلکی مرحمت الهین تارپیا باغلی دیر. ۱۷ چونکی موقدس یازیدا فئرعونا دیر: «سنی بونا گۆره اوجالتدیم کی، قوؤتئی سنده گۆرسدئم و آدیم بوتون یر اوزونده اعلان اولونسون.» ۱۸ دمه لی، تاری کئمه ائسته یئر، مرحمت اله یئر و کئمه ائسته یئر، اوره یئی برک الهه یه ائجازه وئر.

۱۹ ائندی سن منه دئییه بئلسن: «بس تاری داها نه اوچون بئری تقصیرکار ساییر؟ کئم اونون ائزاده سنئن ضئدئنه دورا بئلر؟» ۲۰ آما سن ای ائٹسان، کئمس کی، تارپیا بله جاواب قایتاریرسان؟ مگر شکئل وئئل بئری، اونا شکئل وره نه دئییه بئلر کی، «منی نه اوچون بو جور یاراتدین؟» ۲۱ مگر کوزه گرئن پالچیق اوستونه ائختیاری یوخدور کی، همن پالچیق ییغینیدن بئر قابی موهوم ائشیر اوچون و بئر قابی دا آل دی ائشیر اوچون دوزلئسن؟

۲۲ اگر تاری قضبئتی گۆرسدکم و قوؤتئی بئلدئرمک ائسته یین حالدا، قضبئته هدف اولان قابلاری کی، هلاک اوچون حاضرلانیبلار، بؤیوک صبر ائنن تحمؤل الئیه، بونا نه دئیک؟ ۲۳ او بونی اونون اوچون اله دی کی، جلالینین بوللوغونی مرحمت تاپان قابلارا بئلدئرسئن، او قابلارا کی، اولدن جلال اوچون حاضرلامیشدی. ۲۴ حتا بئزلری ده کی، آنجاق یهودئر آراسیندان یوخ، بلکی قیری یهودئر آراسیندان چاغیردی. ۲۵ نه کی، هوشعن کئتابیندا دیر: «خالقیم اولمایانا خالقیم،

عهدلر، شرئعتئن ورئلهمه سی، معبدئن خئدمتی و وعده لر اولاریندیر. ۵ بؤیوک آتالار دا اولاریندیر، مستح ده جئسمن اولاردان دیر؛ او کی، هر شیئن اوستونه ابده کئمی موبارک تاری دیر. آمئن.

۶ آما بله دیئل کی، تارینین کلامی بوشا چیخیب. چونکی ائسرائئلدن اولانلارین هامیسی ائسرائئلی دیئل. ۷ ائبراهئم نسلئندن اولانلارین هامیسی دا ائبراهئمنن اوؤلادلاری دیئل: آما «سنن نسلن ائسحاقدان آدلاندیریلماق.» ۸ بو او دمکدئر کی، تارینین اوؤلادلاری جئسمانی اوؤلادلار یوخ، وعده نئن اوؤلادلاری دیرلار کی، ائبراهئمنن نسللی ساییلرلار. ۹ چونکی وعده بله وئلیدی: «بو واخت گله جهیم و ساراین اوغلی اولماق.»

۱۰ نه فقط بو، بلکی ربئقا دا بئر کئشئدن، یعنی آتامیز ائسحاقدان بوبلی اولدی. ۱۱ آما ائکی اوغول حله آنادان اولمامیش و باخشلیق یا دا پئسلئک اله مه مئش - اونا گۆره کی، تارینین قصدی سچمکده، عمللردن یوخ، بلکی اونون دعوتئندن اولسون- ۱۲ ربئقایا دیئلیدی: «بؤیوک کئچئییه قوللوق ائیه جک.» ۱۳ نه کی، حتا یازیلیب دا: «یعقوبی سودئم، آما عئسودان نئفرت اله دئم.»

۱۴ ائندی نه دئیک؟ مگر تارینین یانیندا حاقسیرلیق وار؟ اصلا! ۱۵ چونکی او، موسایا دیر:

«کئمه رحمئم گلسه، رحم الئیه جهیم، کئمه اوره یئم یانسا، شفقت گۆرسده جهیم.»

عزترئم اولمایانا عزترئم دئیجه یم.»

۲۶ و

«بله اولاجاق کی،

”سئر منئم خالقیم دیئلسئر“ دیئلدی

یرده،

اولار دئری تارینین اوغوللاری

چاغیریللاجقلار.»

۲۷ و إشعیا پیغمبر ائسرائیل حاقیندا نئدا
الهیئر: «ائسرائیل اوغوللارینین سایسی دهنز
قومی قدر اولسا دا، آنجاق تک بئر آزی
نئجات تاپاجاق. ۲۸ چونکی رب حؤکمون ییر
اوزونه کامئل بئر شکئلده، تزلئک ائئن ائجرا
الئیجهک.» ۲۹ و نجه کی، إشعیا قباقدان
دمئشدی ده کی:

«اگر لشکرلرئن ربی بئزی ئسئلسئر

بوراخسایدی،

سودوم کئمی اولاردیق، گومورایا

بنزهردئک.»

ائسرائیل خالقینین ائمانسیزلیغی

۳۰ بس نه دئیک؟ بونی کی، صالحلئین
دالیسینا دوشمه ین قیری یهودئلر صالحلئی آله
گئئرئلر، او صالحلئک کی، ائماندان گلئر.
۳۱ آما ائسرائیل کی، صالحلئک شرئعتئن
دالیسینا دوشموشدی، بو شرئعته چاتمادی.
۳۲ نه اوچون؟ چونکی ائمان یولوندان یوخ، بلکی
شرئعت عمللرئن یولوندان اونون دالیسینا
دوشموشدولر. او بودره مه داشی باعث
اولدی کی اولار بودره سئلر. ۳۳ نجه کی،
یازیلیب:

«باخ، صحیوندا بئر بودره مه داشی،

ییخیلماق قایاسی قویورام؛

اونا ائمان گئئرئن،

اوتاندیریلمایاجاق.»

۱ • ای قارداشلار، اورهیئمه کی آرزی
و ائسرائیل اوچون تاریا دوام،
اولارین نئجاتی اوچوندور. ۲ چونکی اولارین
باره سئنده شهادت ورئم کی، تاری اوچون
قیرتلری وار، آما معرفت اوستونده دیتل.
۳ چونکی تاریدان گن صالحلئی آنلاماییب،
اؤز صالحلئکرئی برقرار الهمه یه اللشمک ائئن
تارینین صالحلئیته تابع اولمادیلار. ۴ چونکی،
مسئح شرئعتئن نهایتی دئر، اله کی هر کس اونا
ائمان گئئرسه صالح سایلا.

۵ بونا گؤره کی موسا پیغمبر شرئعتدن
گن صالحلئک حاقیندا یازیر کی: «اولارا
عمل الهین هر کس اولار ائنان یاشایاجاق.»
۶ آما ائماندان گن صالحلئک بله دئر:
«اورهیئنده دمه کی، گؤیه کئم قالاجاق
کی، مسئحی إندئرسئن؟» ۷ و یا اؤلور
دئیارینا کئم إنهجک کی، مسئحی اؤلوردن
قالخیزسین؟ ۸ بس نه دئر؟ «کلام سنه
یاخیندیر، آغزیندا و اورهیئنده دئر.» بو اله
ائمان کلامی دیر کی، بئر اوئی اعلان الهیئرئک.
۹ چونکی اگر سن آغزین ائنان عئسانین رب
اولدوغونى اقرار الهیئب، ورکدن ائناناسان
کی، تاری اوئی اؤلوردن دئرئلندی، نئجات
تاپارسان. ۱۰ اونا گؤره کی، ائئسان ورکدن
ائمان گئئرئمک ائئن صالح ساییلیر و ائمانینی
آغزی ائئن اقرار الهمک ائئن نئجات تاپیر.
۱۱ چونکی موقدس یازی دئر: «اونا ائمان
گئئرئن هج کئم اوتاندیریلمایاجاق.» ۱۲ اونون
اوچون کی، یهودی ائئن قیری یهودی آراسیندا
فرق یوخدور. هامیسینین ربی بئردئر، اوئی

تارينين اۋزى اوچون آيىردىغى اداملار

۱۱ پس سوروشورام: مگر تارى اۋز خالقينى ردّ اله يئب؟ اصلا! چونكى من ده ابراهمئىن نسلئىن، بنيامئىن قېئله سئىندين اولان بئر ائسرائىللى يم. ۲ تارى اۋلدىن تانيدىغى اۋز خالقينى ردّ اله مه يئب. مگر سئز موقدس يازينين ائليا حاقيندا نه ددئىنى بئلمئىسئز؟ ائليا ائسرائىلدىن تاريا شئكايت اله يئب دئىر: ۳ «يارب! سئنى پيغمبرلرئى اۋلدوروبلر و قوربانگانگه لاريني ييخىبلار. بئر تك من قالمىشام، منئم ده جانىما قصد اله يئبلر.» ۴ آما تاريان اونا گلن جاواب نه دئر؟ بو كى: «من اۋزوم اوچون يدى مئن نفر ساخلامىشام كى، بعل بوتونون قاباغيندا دئر چؤكمه يئبلر.» ۵ اله بله ده، ائندئكى واخىدا، تارينين فيضى ائىن سچئلن بعضى «قالانلار» وار. ۶ آما اگر فيض ائىن دئر، آرتيق عمللره باغلى دئىلدئر؛ يوخسا فيض آرتيق فيض اولماز.

۷ پس نه دئيك؟ ائسرائىل آختاردىغىنى آله گئئرمدى؛ سچئلئمئشلا اوني آله گئئردئلر، آما قالانلار اۋزه يى برىكئدى. ۸ نه كى، يازىليپ: «تارى اولارا بو گونه كئى يوخولوق روخونى ورتب؛ گورمه ين گؤزلر، ائشتمه ين قولاقلا.»

۹ و داوود دئىر:

«قوى اولارين سوفره سى اۋزلرى اوچون
تورا، تله يه،
بودرهمه داشينا و جزايا دؤنسون.

چاغيرانلار ائىن هاميسينا دا سخاوت ائىن برىكت ورتب. ۱۳ چونكى «رتبئىن آدينى چاغيران هر كس نئجات تاپاجاق.»

۱۴ آما ائمان گئئرمه دئىكلرى او بئرئى نه چاغيراجاقلار؟ ائشتمه دئىكلرى بئرئى نه ائمان گئئره جىكلر؟ اعلان اله ين اولماسا، نه ائشده جىكلر؟ ۱۵ و اگر گؤندرتلمه سه لر، نه اعلان ائيه جىكلر؟ نه كى، يازىليپ: «نه گؤزلدئر ياخشى شيلرى موزده ورنلرئى آياقلارى!» ۱۶ آما موزده يه هامى قولاق آسمادى. چونكى ائشعيا دئىر: «يارب، وردئىمئىز خبره كئىم ائناندى؟» ۱۷ بله ده ائمان ائشتمك، ائشتمك ده مستحقن كلامى ائىن دئر.

۱۸ آما دئىرم؛ مگر ائشتمه دئىلر؟ البئى كى، ائشتمدئلر.

«اولارين سسى بوتون ير اوزونه،
سؤزلرى دونيانين او باشينا قدر چاتدى.»
۱۹ بئر ده دئىرم؛ مگر ائسرائىل آنلامادى؟
موسا اۋلدىن دئىر:

«من اولار طرئقئىن كى طايفا
حسابا گلمئىلر،

سئزى قيرته گئئره جه يم،
فهمسئز بئر طايفا طرئقئىن

سئزى حئرصلندئر جه يم.»

۲۰ آما ائشعيا جورعت اله يئب دئىر:

«منى آختارمايانلار منى تاپدىلار،
منى طلب اله مه ينلره، من ظاهر

اولدوم.»

۲۱ آما ائسرائىل حاقيندا بله دئىر:

«بوتون گون اللرئى اوزانديم،
ائطاعتسئز و عاصى بئر خالقا.»

طبعی بوداقلارا حیفی گلمه‌دی، سنه ده حیفی گلمه‌یه‌جک.

۲۲ باخ ائندی تارینین مهرئانلیق و شئدتته؛ ییخیلانلارا اولان شئدتته، آما سنه اولان مهرئانلیغا، اگر اونون مهرئانلیغیندا قالاسان؛ یوخسا سن ده کسئله‌جکسن. ۲۳ حتا اولار دا اگر ائمانسیزلیقلاریندا قالماسالار، پیوند وورولارلار. چونکی تاری قادئردئر کی، اولاری گئنه پیوند وورسون. ۲۴ چونکی اگر سن او طبععتن وحشی اولان زیتون آغاجیندان کسئلب، طبععتنه ضئد اولان یاخشی زیتون آغاجینا پیوند وورولدون، اصل بوداقلار اؤز زیتون آغاجینا داها نه‌قدر چوخ پیوند وورولاجاقلار!

اِسْرائِیلْئَن نْجَاتْ

۲۵ ای قارداشلار، ائسته‌مئم کی، بو سئژدن بئخیر اولاسیز، إله کی، اؤز اؤزوی عالئم سایشیز: قیری‌یهودئلردن نجات تاپانلارین سایشی تاماملاشانا قدر، ائسرائیلدن بئر قئسمئنش اورهی بركئئیب. ۲۶ و بله ده بوتون ائسرائیل خالق نجات تاپاجاق، نجه کی، یازیلیب:

«نجات ورن صحیون داغیندان گله‌جک،

و دئئسئزئلی یعقوب نسلئندن گؤتوره‌جک.

۲۷ اولارین گوناھلارینی گؤتوره‌جئیم زامان،

اولار ائنان کسه‌جه‌ئیم عهد بودور.»

۲۸ ائنجئله گؤره اولار سئژن اوچون دوشمندئرلر؛ آما سچئلمه‌یه گؤره اجدادلارینین خاطئرئنه گؤره تارینین

۱۰ قوی گؤزلی قارالسین کی، گؤرمه‌سنلر،

بلرئنی همئشه‌لئک آی.»

۱۱ بله ده دئیم: مگر اولار ییخیلماق اوچون بودره‌دئر؟ اصلا! آما اولارین تقصیری قیری‌یهودئلرئن نجاتینا باعث اولدی کی، اولاری قیرته گئئرسئن. ۱۲ ائندی اگر اولارین تقصیری دونیا دؤولت، اولارین قوصوری قیری‌یهودئلره دؤولتئک اولدی، گؤر اولارین کامل‌لئی نه قدر آرتیق دؤولتئک گئره‌جک! ۱۳ آما سئزه ای قیری‌یهودئلر دئیم: من قیری‌یهودئلرئن حوارئسی اولدوغوما گؤره، اؤز خئدمتئمی عئزتلی سایرام ۱۴ اله کی، بلکی ده هم عئزقلئمی قیرته گئئرب، اولاردان بعضئسنه نجات ورم. ۱۵ چونکی اگر اولارین رد اولونماسینین معناسی، دونیانین تاری ائئن باریشماسی دیر، قبول اولونمالاری اگر اؤلورئن حیاتا دؤنمه‌سی دئیل، بس نه‌دئر؟ ۱۶ اگر خمئرن ائلك پاپی موقدسئدر، بوتون خمئر ده موقدسئدر؛ و اگر کؤک موقدسئدر، بوداقلار دا موقدسئدرلر.

۱۷ آما اگر بوداقلاردان بعضئسی قوپاریلدیلار و سئز کی، چؤل زیتون آغاجی ائدئز، اولارین یرئنه پیوند اولونوب، زیتون آغاجینین کؤکونه و شئره‌سنه شئک اولوبسوز، ۱۸ بوداقلار فخر اله مه‌ئین. اگر فخر اله‌ئرسئز، یادیزا سالین کی، سئز کؤکی بوخ، کؤک سئزی داشی‌یر. ۱۹ او زامان دئیه‌جکسئز: «بوداقلار کسئلدئر کی، من اولارین یرئنه پیوند اولوم.» ۲۰ دوغرو دور. اولار ائمانسیزلیقلاری اوچون کسئلدئر، آما سن ائمانینا گؤره یرئنده دورورسان. تئکورلئمه، آما قورخ! ۲۱ چونکی اگر تارینین

كى، تارينين ياخشى، قبول اولان و كامئل ائراده سئنىڭ نە اولدوغونى بىلىپ، يىرنە يىترە سىز.

۳ چونكى منە باغىشلانان فىض ائىن سىزنى ھەر بىر نەزەر دىيىم كى، اۆزۈزى خەتتەن آرتىق بۇيۇك سايمايىن. بىلكى ھەر كىس تارينين اونا وردىيى ائمان اۆلچۈسۈنە گۆرە، اۆز دوشۇنچەلرئىدە دوغرى اولسون. ۴ چونكى نەجە كى، بىزىم بىر بىدئەتدە چۈخلى عوضولر وار، آما اولارين ھامىيسىننن ائشى بىر دىيىل، ۵ اوجور بىز دە چۈخ اولان حالدا، مستحده بىر بىدئەك و ھامىمىز بىر بىرئىمىزە عوضولرئىك. ۶ چونكى بىزە ورتلن فىضە گۆرە، جوربە جور روحانى عطا لاريمىز وار؛ اگر بىرئىننن عطاسى نىبىلئىكدر، ائمانىننن اۆلچۈسۈنە گۆرە ائشلىدسۇن. ۷ اگر خەتەمتدۇر، خەتەمتى ائىن. اگر موعلىمىدۇر، تەلىمى ائىن. ۸ اگر نصىحت ورنىدۇر، نصىحتى ائىن. اگر احسان الەيندۇر، سخاوت ائىن. اگر رەبىرئىك الەيندۇر، قىرت ائىن. اگر مرحمت گۆرسە دندۇر، اوزو-آچىقلىق ائان بو ائشى الەسۇن.

حقىقى ائماندارىن نىشانەلرى

۹ قوبون محبەت رىياسىز اولسون. پىسلىككەن ائكراھ الەين، ياخشىلىغا ياپىشىن. ۱۰ قارداشلىق سۈگىسى ائىن بىر بىرئىمىزە وفالى اولون، خۇرمەت الەمكەدە بىر بىرئىمىزە اۆتون. ۱۱ قىرتەدە دالا دوشمەين، روحدا قاينايىن و رىبە قوللوق الەين. ۱۲ اومىدەدە سۈئىن، دارلىغا دۆزون، دوعايا باغلى قالين. ۱۳ موقدسلىرىن احتىياجلارنى رەف الەمكەدە شىرك اولون، قوناق سۈن اولون. ۱۴ سىزە عذاب ورنلرە بركت ورن؛ قارغىش يۈخ، خىر-دوعا ورن. ۱۵ سۈئىتلىر ائىن

عزىزلىرى دىرلر. ۲۹ چونكى تارينين عطا الەدئىكلىرى و دعوى قايتارىلماز. ۳۰ نەجە كى سىز بىر زامانلار تارىيا ائطاعتسىز ائندۇر و ائندى اولارين ائطاعتسىزلىقى اوزوندن مرحمت تاپىبىسىز، ۳۱ الە اوجور دە اولار ائندى ائطاعتسىز اولوبلار كى، سىزنى تاپدىغىز مرحمتىن سببەنە گۆرە، اۆزلىرى دە مرحمت تاپسىنلار. ۳۲ چونكى تارى ھامىيى ائطاعتسىزلىقە اسىر الەين، الە كى، ھامىيا مرحمت گۆرسىدسۇن.

سەتايىش نەغمە سى

۳۳ باخ تارينين دۆلەتلىرىن دىرئىيىنە، اونون ھەم خەتەم، ھەم دە مەرىفەتتە! اونون خۇكىملىرى ھەج باش چىخارتمالى دىيىل، بوللارى دا باشا دوشمە لى دىيىل! ۳۴ چونكى رىيىن فەكرىنى كىم بىلىپ؟ و يا كىم اونا موشاوىر اولوب؟ ۳۵ كىم اونا بىر شى ورنى كى، اۆزۈنە گىنە قايتارىلسىن؟ ۳۶ چونكى ھەر شى اوندان، اونون واسىطەسى ائىن و اونون اوچوندور. اونا ابدە كىمى جلال اولسون! آمىن.

ياشاين قوربانلار

۱۲ بونون اوچون اى قارداشلار، تارينين مرحمتىننن خاىرئە سىزە يالوارىرام كى، بىدئەتلىرى تارىيا دىرى، موقدس، و قبول اولان قوربان كىمى تەقدىم الەين كى، بو سىزنى عىبادەتتۇدۇر. ۲ و بو دونيايا بىزەمەين، بىلكى فەكرىزىن تەمىزلىمەسى ائىن دىيىشلىن

داشیمیر؛ او تارینین خئدمتچىسى و ائنتىقام آلاندير كى، پئس ائش گۆره نه تارینین قىضىنى گئترئر. ^۵ بو سببدن آجاق قىضه گۆره يوخ، بلكى وئجدانین خاطرئنه گۆره ده تابع اولماق لازیمدير.

^۶ مالیاتی دا بونا گۆره وئرسئر؛ چونكى حاكىملر تارینین خئدمتچىسى دئرلر و اؤزلرئنى بو ائشه وقف اله یئبلر. ^۷ هر كسه حاقىنى وئرن؛ اگر باجدير، باجى؛ اگر مالیاتدير، مالیاتی؛ اگر قورخودور، قورخونی؛ اگر احتىرامدير، احتىرامی.

محبت شرئعتئن يرئنه يئترئلمله سى دئر

^۸ بئريئرئى سومكدن باشقا هچ كئمه بورجلى اولمايىن، چونكى اؤزگه نى سون شرئعتى يرئنه يئترئب. ^۹ چونكى «زئنا اله مه»، «آدام اؤلدورمه»، «اوغورلوق اله مه»، «طاماحكارلىق اله مه» و بوندان باشقا نه امر وار، بو كلامدا خولاصه اولور: «قونشونى اؤزون كئمى سو». ^{۱۰} محبت قونشويا پئسلئك اله مز، اونا گۆره ده محبت شرئعتئن يرئنه يئترئلمله سى دئر.

^{۱۱} و بونى اله يئن، چونكى زامانى بئلئرسئر كى، سئزئن يوخودان اويانماغيزين واختى آرتيق گلدی؛ چونكى ائندى خئلاص ائمان گئترئديئمئر واختدان داها ياخيندير. ^{۱۲} گجه كچئب و گوندوز عنقرب يئتشئر؛ اونا گۆره ده قارانلىق ائشلىرئنى بوراخاق و نور سئلاحينا گيئنك. ^{۱۳} گوندوز ائشيغيندا اولانلار كئمى دوز رفتار اله يك؛ عيش-عئشرت و كفئلئك ائئن يوخ، عئقتسئلئك و عياشلىق ائنان يوخ، داعوا و حسد ائئن يوخ. ^{۱۴} آما رب عئسا مسئحى گيئن و جئسمه اله تداروك گۆرمه يئن كى، شهوتلرئنى يرئنه يئترئسن.

سوئئن، آغلایانلار ائنان آغلایين. ^{۱۶} بئريئرئر ائئن همفئكئر اولون؛ تكتورلى اولمايىن، بلكى آلچاقلار ائنان دا دوستلوق اله يئن. اؤزوزى عالم سايمايىن.

^{۱۷} هچ كئمه پئسلئك عوضئنه پئسلئك اله مه يئن. بوتون ائنانلارین گۆزوندە ياخشى اولان شيلره احتىرام قويون. ^{۱۸} اگر مومكوندور، آئزدن گلدئى قدر بوتون آداملار ائنان صولج و سالاماتلىق ائچئنده ياشايىن. ^{۱۹} اى عزئلر، قئصاص آلمايىن، بلكى اونى تارینین قىضئنه تاپشيرين، چونكى يازيلىب: «رب ديئر: قئصاص منئمدر، عوضئنى من وره جه يم. ^{۲۰} آما اگر دوشمنئن آجدير، اونا يمك ور، اگر سوسوزدور، اونا سو ائچئر. چونكى بونى اله مك ائئن اونون باشينا كۆز كۆمور ييغيرسان.» ^{۲۱} پئسلئيه مغلوب اولمايىن، پئسلئيه ياخشىلىق ائنان قائلب گلئن.

حاكىمئيه تابع اولماق

۱۳ هر كس حؤكومت منصبلرئنه تابع اولسون، چونكى اله بئر حؤكومت يوخدور كى، تارى طرفئندن اولماسين و مؤوجود اولان حؤكومتلر ده تارى طرفئندن تعين اولونوب. ^۲ بونا گۆره ده حؤكومته ضئد دوران، تارینین تعين اله دئئيئنه ضئد دورور و ضئد دورانلار اؤزلرئنه محكومئيت گئتره جكلر. ^۳ چونكى ياخشى رفتار اله يئلر حاكىملردن قورخمورلار، آما پئس رفتار اله يئلر اولاردان قورخورلار. ائسته يئرسن كى، حؤكومتدن قورخماياسان؟ ياخشى ائش گۆر و او، سنى تعریفله ير. ^۴ چونكى او سنئن خيئرئن اوچون تارینین خئدمتچىسى دئر. آما اگر پئس ائش گۆره سن، قورخ! چونكى او، بوش يره قىيلىنج

ضعف ائمانلى و قووتلى ائمانلى

۱۴

ائماندا ضعف اولانى قبول الهين؛
آما اونون اوچون بوخ كي، عقئدهلري
بارده حؤكم الله سئز. ۲ بئرى الله ائنانير كي،
هر شى يئيه بئلر، آما ضعف اولان آدام
آنچاق سبزی لردن يئر. ۳ يئین آدام، يمهين
آداما حقارت گؤزی ائتن باخماسين. يمهين
آدام دا يئينه حؤكم الله مه سئن. چونكى تارى
اونى قبول اله يئب. ۴ سن كئمسن كي، اؤزگه نئن
قولونا حؤكم اله يئرسن؟ قولى حاقلی چيخاردان
دا، حاقسيز چيخاردان دا آغاسى دير. قول
حاقلی چيخاجاق دا، چونكى رئين گوجى وار
كى، اونی حاقلی چيخارتسين.

۵ بئرى، بئر گونى آيرى بئر گوندن بؤيوك
سايير، آما آيرى بئرى هر گونى برابر سايير.
قوى هر كس اؤز فئكرئنده كامئل يقئنى
اولسون. ۶ بئر گونى عزئر توتان آدام، اونی
رب اوچون عزئر توتور، يئین آدام رب اوچون
بيئر، چونكى تاريا شوكور اله يئر. يمهين آدام
دا رب اوچون يئمى و تاريا شوكور اله يئر.
۷ چونكى بئزلردن هچ كئم اؤزى اوچون ياشامير
و هچ كئم اؤزى اوچون اؤلمور. ۸ چونكى اگر
ياشاييريق، رب اوچون ياشاييريق؛ اگر اؤلوروك
ده، رب اوچون اؤلوروك. بونا گؤره ده ائستر
ياشايلاق، ائستر اؤلك، بئر ربتئتك. ۹ چونكى
مستح بونون اوچون اؤلوب گئنه دئرئلدی كي،
هم اؤلورلئن هم ده دئرئلرئن ربى اولسون.

۱۰ بس سن نه اوچون قارداشينا حؤكم
اله يئرسن؟ و يا سن نه اوچون قارداشينا
حقارت ائتن باخيرسان؟ چونكى بئر هاميميز
تارينين موحاكئمه تختئنن قباغيندا
داياناجاغيق. ۱۱ اونا گؤره كي، يازيليپ:

رب بويورور؛ حياتيما آند اولسون كي

هر دئز قباغيمدا چؤكه جك،
و هر دئل تاريني ائقرار الله جك.

۱۲ دمهلى هر بئرئئمئر اؤزى اوچون تاريا حساب
وره جك.

۱۳ بونا گؤره ده بئرئئمئر آرئيق حؤكم الله
مهيك، آما بونا قرار ورك كي، بئر قارداشين
يولونا مانع و يا بودره دن بئر شى قويمايلاق.
۱۴ بئلرم و رب عئسادا يقئئم وار كي، هچ
بئر شى اؤزى-اؤزوندن نجئس ديئل؛ آما بئر
شى نجئس سايان اوچون، او شى نجئسدئر.
۱۵ چونكى اگر قارداشين، يدئين بئر شيدن
اؤترى سندن ائنجى يئر، آرئيق سن محبت
اوزوندن رفتار الله مئرسن. اؤز يئيه جه يئین ائتن
او آدمى هلاك الله مه كي، مستح اونون
خاطئرئنه اؤلدی. ۱۶ اونون اوچون قويمايین
كى، سئره ياخشى اولان بئر شى پئسلئسن.
۱۷ چونكى تارينين پادشاهليغى يمك و ائچمك
ديئل، بلكى صالحلك، باريش، و موقدس
روحدا شادليقدير. ۱۸ چونكى كئم مستحه بله
خئدمت اله يئر، تاريا مقبولدور و ائسانلار
طرفئندن تصدئق اولونور.

۱۹ پس گلئن او شيلره جان آتاق كي، صلح
و سلاماتليق گئئرئر و بئرئئمئر بئنا اله يئر.
۲۰ يمك خاطئرئنه تارينين ائشننى پوزمايین.
هر شى دوغرودان دا طاهرئر، آما يدئكلى
ائتن آيرى آدامين بودره مه سئنه باعث اولان
اوچون او شى پئس اولور. ۲۱ ياخشى دير
كى، آت يمهيه سن، شراب ائچمهيه سن و يا
قارداشيني بودره دن بئر ائش گؤرمهيه سن.

۲۲ اگر سننن ائمانين وار، تارينين
حضوروندا اؤزونه ساخلا. خوش او آدامين
حالينا كي، تصدئق اله دئى ائشده اؤزونى
محكوم الله مئر. ۲۳ آما بئر يمكدن شوبهه
الهين آدام، او يمهيه اگر يسه، محكوم اولور.